

ПРОЄКТ

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням вченої ради
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка
__ . __ .2026 р. протокол № __
Голова вченої ради
_____ Наталія БАХМАТ
Освітньо-професійна програма вводиться
в дію з 01 вересня 2026 р.
(наказ в.о. ректора від __ . __ .2026 р.
№ _____)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»

(редакція від _____ 2026 р.)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

предметною спеціальністю А4.05 Середня освіта

(Біологія та здоров'я людини)

галузі знань А Освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти

(Біологія та здоров'я людини)

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини.

Вчитель-бакалавр географії

Кам'янець-Подільський, 2026 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

1. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти К-ПНУ:
протокол № ___ від _____ 2026 р.

Голова Ради із науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти К-ПНУ _____ Анатолій ГЛУШКОВЕЦЬКИЙ

2. Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків _____ Геннадій БЕСАРАБЧУК

3. Керівник навчально-методичного відділу _____ Наталія ГУДИМА

4. Вчена рада природничо-економічного факультету

Протокол № 1 від 14.01.2026 р.

Голова вченої ради _____ Іван СЕМЕНЕЦЬ

5. Рада з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету протокол № 1 від 13.01.2026 р.

Голова ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти природничо-економічного факультету _____ Валентина КОЛОДІЙ

6. Декан природничо-економічного факультету

Декан природничо-економічного факультету _____ Іван СЕМЕНЕЦЬ

7. Кафедра біології та екології протокол № 1 від 12.01.2026 р.

Завідувач кафедри біології та екології _____ Валентина КОЛОДІЙ

Розробники:

Гарант освітньо-професійної програми **Наталія КАЗАНІШЕНА** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології _____

Члени робочої групи:

1. **Інна ГРИГОРЧУК** – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології _____

2. **Петро ПЛАХТІЙ** – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології _____

3. **Андрій ЛІСОВСЬКИЙ** – кандидат географічних наук, старший викладач кафедри географії та методики її викладання _____

4. **Олексій ТКАЧ** – директор Анадольського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад» Хотинської міської ради (с. Анадолі) _____

5. **Аліна БЕЗПАЛЬКО** – здобувачка освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія) зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) _____

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму оновлено робочою групою у складі:

1. Наталія КАЗАНШЕНА – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології – гарант освітньої програми.

2. Петро ПЛАХТІЙ – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології.

3. Інна ГРИГОРЧУК – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та екології.

4. Андрій ЛІСОВСЬКИЙ – кандидат географічних наук, старший викладач кафедри географії та методики її викладання.

5. Олексій ТКАЧ – директор Анадольського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІ ступенів-дошкільний навчальний заклад» Хотинської міської ради (с. Анадоли)

6. Аліна БЕЗПАЛЬКО – здобувачка освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія) зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Освітньо-професійну програму оновлено за результатами щорічного моніторингу, на підставі наказу в.о.ректора «Про оновлення освітніх програм і навчальних планів» № 188-ОД від 11.11.2025 р.; із врахуванням професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225); «Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція)» від 28.03.2025 р., протокол № 3, рекомендацій ЕГ, ГЕР, висловлених під час акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми у 2025 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів

1. Олег ЛАВРУСЕВИЧ – директор Кам'янець-Подільського ліцею № 7 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області (м. Кам'янець-Подільський).

2. Юрій БАБЧИНСЬКИЙ – директор Кам'янець-Подільського ліцею № 5 (м. Кам'янець-Подільський).

3. Галина БЛЕЦЬКА – доктор педагогічних наук, професор кафедри екології та біологічної освіти Хмельницького національного університету (м. Хмельницький).

ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

За результатами моніторингу та обговорення освітньо-професійної програми було внесено наступні зміни:

- виведено зі складу робочої групи Володимира ІЖИЦЬКОГО, директора ОЗО «Сатанівський ліцей Сатанівської селищної ради» Хмельницького району Хмельницької області (смт Сатанів), натомість введено Олексія ТКАЧА, директора Анадоцького навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-II ступенів-дошкільний навчальний заклад» Хотинської міської ради (с. Анадоли);

- виведено зі складу робочої групи Вікторію СЛИВУ, здобувачку освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія) зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) у зв'язку із завершенням навчання на даній ОП, натомість введено до складу ОП Аліну БЕЗПАЛЬКО, здобувачку освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія) зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);

- скориговано назву професійної кваліфікації на «вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини»;

- скориговано пункт «Особливості програми» у характеристиці освітньої програми, акцентовано увагу на її унікальності та відмінності від інших подібних програм;

- скориговано назву ОК «Методика навчання основ здоров'я» на «Методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»» без зміни обсягу та форми підсумкового контролю, скориговано відповідні СК та ПРН

- скориговано назву ОК 42 «Курсова робота (педагогіка / методика навчання біології / методика навчання основ здоров'я / методика навчання географії)» на «Курсова робота (методика навчання біології / методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» / методика навчання географії)» та внесено відповідну зміну у структурно-логічну схему;

- додано ЗК 16 «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності» та внесено відповідні корективи у матрицю відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)».

- відповідно до наказу № 197-ОД від 03.12.2025 р. щодо перерозподілу аудиторних годин на ООК «Історія та культура України» у навчальному плані за даною освітньою програмою скориговано обсяг лекційних годин до 26 год., семінарських до 24 год.

**1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ГЕОГРАФІЯ)»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ А4 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ЗА ПРЕДМЕТНИМИ
СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ)
ПРЕДМЕТНОЮ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ А4.05 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Природничо-економічний факультет.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: бакалавр. Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини. Вчитель-бакалавр географії.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія).
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Форма здобуття освіти	Очна (денна)
Термін навчання	Очна (денна) форма здобуття вищої освіти – 3 роки 10 місяців
Розрахунковий строк виконання освітньо-професійної програми	Очна (денна) форма здобуття вищої освіти – 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 16524 Термін дії сертифіката до 01 липня 2030 р.
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень, НРК України – 6 рівень, EQF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	Українська мова. ООК «Іноземна мова» та «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» викладаються іноземною мовою
Термін дії освітньо-професійної програми	До 01.07.2030
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	http://kpnu.edu.ua/opp/

2 - Мета освітньо-професійної програми

Підготовка компетентних конкурентоздатних учителів біології та здоров'я людини, вчителів географії, які володіють фундаментальними теоретичними знаннями та практичними вміннями й навичками з біології, здоров'я людини, географії, педагогіки і психології, з методик навчання біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», географії та здатні вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

3 - Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область (галузь знань, додаткова спеціальність / спеціалізація (за наявності)

Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність: А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини);
Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) з біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», географії.
Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти за викладання біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», географії, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методик навчання біології, здоров'я людини, географії, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади (поняття, концепції, принципи, категорії тощо) біології, наук про здоров'я людини, географії (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки і психології, методик навчання біології, здоров'я людини, географії (рівень базової середньої освіти).
Методи, методики та технології: словесні, візуальні, практичні, пояснювально-ілюстративні, практико-теоретичні, репродуктивні, частково-пошукові, проблемні, дослідницькі; загальнонаукові, спеціальні методи дослідження в галузях біології, географії, наук про здоров'я, психолого-педагогічних наук; методи лабораторного і польового дослідження біологічних та географічних об'єктів, процесів і явищ, методи експериментування, моделювання, прогнозування, обробки інформації; методи, методики й технології формування ключових і предметних компетентностей здобувачів освіти з біології, здоров'я людини та географії в закладах загальної середньої освіти, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.
Інструменти й обладнання: навчально-методичний інструментарій, живі та препаровані біологічні об'єкти,

	біологічні моделі, сучасні прилади, устаткування, технічні та інші засоби навчання, мультимедійне обладнання, необхідні для проведення лекційних, практичних і лабораторних занять, виконання лабораторних і польових досліджень, для формування загальних та фахових компетентностей майбутніх вчителів біології, здоров'я людини, вчителів географії закладу загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти), бібліотечні ресурси, зокрема електронні.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма орієнтована на формування у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей, практичних умінь і навичок для успішного здійснення педагогічної діяльності вчителів біології та здоров'я людини, вчителів географії закладу загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти). Дисципліни та змістові модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні сфери, напрями, в межах яких можлива подальша професійна кар'єра здобувача вищої освіти.
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації (за наявності)	Загальна освіта в галузі знань А Освіта із предметної спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), підготовка майбутніх учителів до викладання біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», географії у ЗЗСО. Ключові слова: біологія, здоров'я людини, географія, психолого-педагогічна підготовка, методика навчання біології, методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», методика навчання географії, вчитель, освітня діяльність, заклади загальної середньої освіти.
Особливості програми	Особливість освітньо-професійної програми полягає у тому, що вона реалізується у активній взаємодії та співпраці зі стейкхолдерами, закладами загальної середньої освіти, із використанням новітніх методів, методик і технологій навчання для комплексної підготовки вчителів біології та здоров'я людини, вчителів географії, які володіють сучасними педагогічними, комунікаційними, інформаційними технологіями в освітньому процесі, використовують наукові досягнення біології, географії, наук про здоров'я, педагогіки, психології, методик навчання біології, інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут», географії в закладі загальної середньої освіти, набувають загальних і фахових компетентностей на практичних і лабораторних заняттях, під час навчальних польових та педагогічних практиках, реалізують набуті знання, уміння і навички через проходження виробничих педагогічних практик у ЗЗСО. До освітнього процесу активно залучаються учителі-практики. Біологічна, географічна складові ОП реалізуються в умовах НПП «Подільські Товтри», що дає змогу залучати здобувачів ВО до безпосередньої природодослідницької та природоохоронної діяльності під час освітнього процесу.

4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники, які здобули вищу освіту за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)», можуть обіймати первинну посаду: Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини. Вчитель-бакалавр географії. Випускники мають право працювати в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) та закладах позашкільної освіти.</p> <p>Професії (згідно з Національним класифікатором України «Класифікатором професій» ДК 003:2010): 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти.</p>	
Подальше навчання	Можливість продовження здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та/або набуття кваліфікації за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, інтерактивне навчання. Освітній процес здійснюється у різних видах навчальних занять: лекцій, практичних і лабораторних, семінарських занять; із проведенням самостійної та індивідуальної роботи, консультацій. Передбачено виконання курсових робіт. Плануються навчальні та виробничі практики із використанням загально- та спеціально-наукових методів (спостереження, робота з біологічним і географічним матеріалом, проведення польових досліджень, постановка експерименту, практична діяльність у ЗЗСО).	
Оцінювання	<p>Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти передбачає оцінювання усіх видів аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; поточний і підсумковий контроль, проектна робота, презентації, модульні контрольні роботи, тестування, звіти про практику, курсові роботи, заліки, диференційовані заліки, екзамени, атестаційні екзамени.</p> <p>Оцінювання відбувається за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано), 100-бальною та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX). Оцінювання здобувачів вищої освіти демонструє ступінь досягнення запланованих результатів навчання. Критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь.</p>	
6 - Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі середньої освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів біології, географії, наук про здоров'я, освітніх наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01	Знання й розуміння предметної області, усвідомлення сутності професійної діяльності.
	ЗК 02	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

	ЗК 03	Здатність використовувати знання іноземної мови в професійній освітній діяльності.
	ЗК 04	Здатність поважати українську національну культуру, мультикультурність суспільства, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
	ЗК 05	Розуміння сенсу філософії – її інтелектуального й соціокультурного призначення, пізнавальних і культурних можливостей, історичної ролі, значення у професійній діяльності.
	ЗК 06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 07	Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК 08	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.
	ЗК 09	Здатність до пошуку, обробки та критичного аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 10	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
	ЗК 11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 12	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 13	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій у професійній діяльності.
	ЗК 14	Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.
	ЗК 15	Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.
	ЗК 16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 01	Здатність оперувати біологічними поняттями, законами, концепціями, вченнями і теоріями біології для пояснення та розвитку у здобувачів освіти розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів.
	СК 02	Здатність розкривати загальну структуру біологічної науки, наук про здоров'я, сутність біологічних явищ, процесів і технологій та розв'язувати біологічні задачі.
	СК 03	Здатність характеризувати досягнення біологічної науки та її роль у житті суспільства для збереження біорізноманіття.

СК 04	Здатність розуміти та вміти пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації.
СК 05	Здатність дотримуватися принципу науковості при трансляції наукових знань у площину навчальних предметів біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».
СК 06	Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання для планування та організації освітнього процесу з біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».
СК 07	Здатність до проектування власної професійної діяльності та використання інновацій у сфері навчання біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».
СК 08	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати добір методів, засобів, сучасних методик та технологій навчання біології, інтегрованих курсів «Здоров'я, безпека та добробут» та природничої освітньої галузі для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та умінь відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти.
СК 09	Здатність застосовувати набуті знання з біології, наук про здоров'я, сучасні методи, методики, засоби і освітні технології, зокрема, цифрові технології, для формування у здобувачів освіти загальних і предметних компетентностей відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, конструктивно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
СК 10	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».
СК 11	Здатність розуміти основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки.
СК 12	Здатність здійснювати безпечні біологічні дослідження в лабораторії та природних умовах, інтерпретувати результати досліджень.
СК 13	Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проєктів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.
СК 14	Здатність вивчати психологічні, вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти, класу, особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності, мотивації здобувачів освіти, організації їх пізнавальної діяльності та корекції освітнього процесу.

СК 15	Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, до створення умов, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.
СК 16	Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.
СК 17	Здатність організувати безпечно освітнє середовище, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології під час освітнього процесу, зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності.
СК 18	Здатність формувати у здобувачів освіти позитивну мотивацію до здорового способу життя на основі розвитку життєвих навичок, здійснювати освітню роботу з питань формування, збереження, зміцнення здоров'я, профілактики шкідливих звичок, неінфекційних та соціально-небезпечних інфекційних хвороб.
СК 19	Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи розвитку, значення для суспільства.
СК 20	Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).
СК 21	Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності.
СК 22	Здатність виконувати польові дослідження природних об'єктів та процесів, здійснювати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.
СК 23	Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування у здобувачів освіти ЗЗСО загальних і предметних компетентностей, застосовувати методи діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з географії.
СК 24	Здатність розуміти та пояснювати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах та біогеоценозах.
СК 25	Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.

СК 26	Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України.
СК 27	Здатність реалізовувати краснзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.
СК 28	Здатність здійснювати моніторинг власної професійної діяльності, визначати умови та ресурси професійного розвитку.
7 – Програмні результати навчання	
ПРН 01	Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримуватися етики ділового спілкування.
ПРН 02	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
ПРН 03	Демонструвати готовність до зміцнення особистого здоров'я та здоров'я здобувачів освіти шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед здобувачів освіти.
ПРН 04	Демонструвати базові знання основних положень філософії, історії та культури України.
ПРН 05	Володіти біологічною термінологією, номенклатурою, вільно оперувати нею.
ПРН 06	Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки, основні етапи її розвитку.
ПРН 07	Знати будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сутність біологічних явищ, процесів.
ПРН 08	Знати сучасну систему живих організмів, методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.
ПРН 09	Знати будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.
ПРН 10	Організовувати освітнє середовище, з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, надавати (за потреби) домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, формувати у здобувачів освіти навички здорового способу життя, упроваджувати здоров'язбережувальні, профілактичні та оздоровчі технології у процесі навчання.
ПРН 11	Знати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня організації у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.

ПРН 12	Розуміти і характеризувати стратегію сталого розвитку та розкривати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.
ПРН 13	Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження з біології, інтерпретувати результати досліджень.
ПРН 14	Знати психолого-педагогічні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості здобувача освіти, забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.
ПРН 15	Знати, розуміти і використовувати сучасні теоретичні та практичні основи педагогіки, методик навчання біології, інтегрованих курсів «Здоров'я, безпека та добробут» та природничої освітньої галузі відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти.
ПРН 16	Володіти теоретико-методичними основами організації науково-дослідної роботи, зокрема, з методики навчання біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».
ПРН 17	Аргументовано моделювати зміст навчання, добирати і практично застосовувати сучасні форми, методи, засоби навчання, освітні технології, зокрема інформаційні, для формування предметних компетентностей здобувачів освіти та оцінювання результатів навчання, упроваджувати інновації в освітній процес з біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут».
ПРН 18	Здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам.
ПРН 19	Демонструвати системні знання та практичні навички з дисциплін, визначених даною освітньо-професійною програмою.
ПРН 20	Знати та розуміти основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географічної науки, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географії.
ПРН 21	Знати географічну термінологію та номенклатуру.
ПРН 22	Описувати основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих компонентів, класифікувати зв'язки і залежності між компонентами.
ПРН 23	Знати та обґрунтовувати перебіг, причини і наслідки процесів, що відбуваються у природних і суспільних територіальних комплексах та їх компонентах.
ПРН 24	Пояснювати просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.

	ПРН 25	Пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулювати наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.
	ПРН 26	Виконувати польові та лабораторні дослідження з географії, інтерпретувати їхні результати.
	ПРН 27	Вільно володіти теоретичним матеріалом курсу географії закладу загальної середньої освіти.
	ПРН 28	Знати психолого-педагогічні аспекти навчання географії.
	ПРН 29	Знати сучасні теоретичні та методичні засади методики навчання географії в закладі загальної середньої освіти.
	ПРН 30	Уміти зрозуміло і недвозначно доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументації, зокрема, до осіб, які здобувають освіту.
	ПРН 31	Володіти здатністю нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.
	ПРН 32	Володіти здатністю продовжувати навчання зі значним ступенем автономії.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення		До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, зокрема, кандидати та доктори педагогічних, біологічних та географічних, професори й доценти, що відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, НПП, що мають досвід роботи у ЗЗСО. Освітній процес здійснюється із залученням роботодавців та професіоналів-практиків до проведення навчальних занять, керівництва педагогічною практикою та контрольних заходів. До освітнього процесу залучаються гостьові лектори – представники академічної спільноти закладів вищої освіти України та зарубіжжя.
Матеріально-технічне забезпечення		Наявна матеріально-технічна база забезпечує проведення всіх видів практичної, дисциплінарної і міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Обладнані комп'ютерні класи. Працює бібліотека, зокрема й електронна. Функціонують лабораторії (загальнобіологічних дисциплін; зоології; ботаніки; анатомії, фізіології та здоров'я людини, науково-навчальна лабораторія прикладної географії та геотуризму, навчальна лабораторія картографії та ГІС-моделювання, лабораторія хімії та біохімії та ін.), кабінет методики навчання біології та ін., оснащені відповідним лабораторним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення		Освітній процес забезпечено підручниками, посібниками, навчально-методичними матеріалами до освітніх компонентів. Навчальні курси розміщено в системі модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища (MOODLE). Навчально-методичні та наукові видання розміщено у бібліотеці університету. Наукові роботи завантажені в інституційному

	репозитарії університету. Основою інформаційного забезпечення є використання комп'ютерної техніки, у навчальних аудиторіях є доступ до інтернету. Науково-педагогічними працівниками проводиться постійна робота з поповнення навчально-методичної бази підручниками, навчально-методичними посібниками та методичними розробками.
--	--

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до договору із ХНУ про співпрацю щодо реалізації внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу від 06.05.2021 р. Відповідно до договору із Кременецькою обласною гуманітарно-педагогічною академією імені Тараса Шевченка про співпрацю щодо реалізації внутрішньої академічної мобільності учасників освітнього процесу від 20.02.2025 р.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка та зарубіжними закладами вищої освіти й науковими установами (Жешувським університетом (Республіка Польща), Університетом ім. Т.Г. Масарика (Чеська Республіка), Католицьким університетом у м. Ружомберок (Словацька Республіка), Гданським університетом у м. Гданськ (Республіка Польща), Гуманітарно-природничим університетом ім. Яна Длугоша в м. Ченстохово (Республіка Польща))

**2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ. ГЕОГРАФІЯ)»
ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

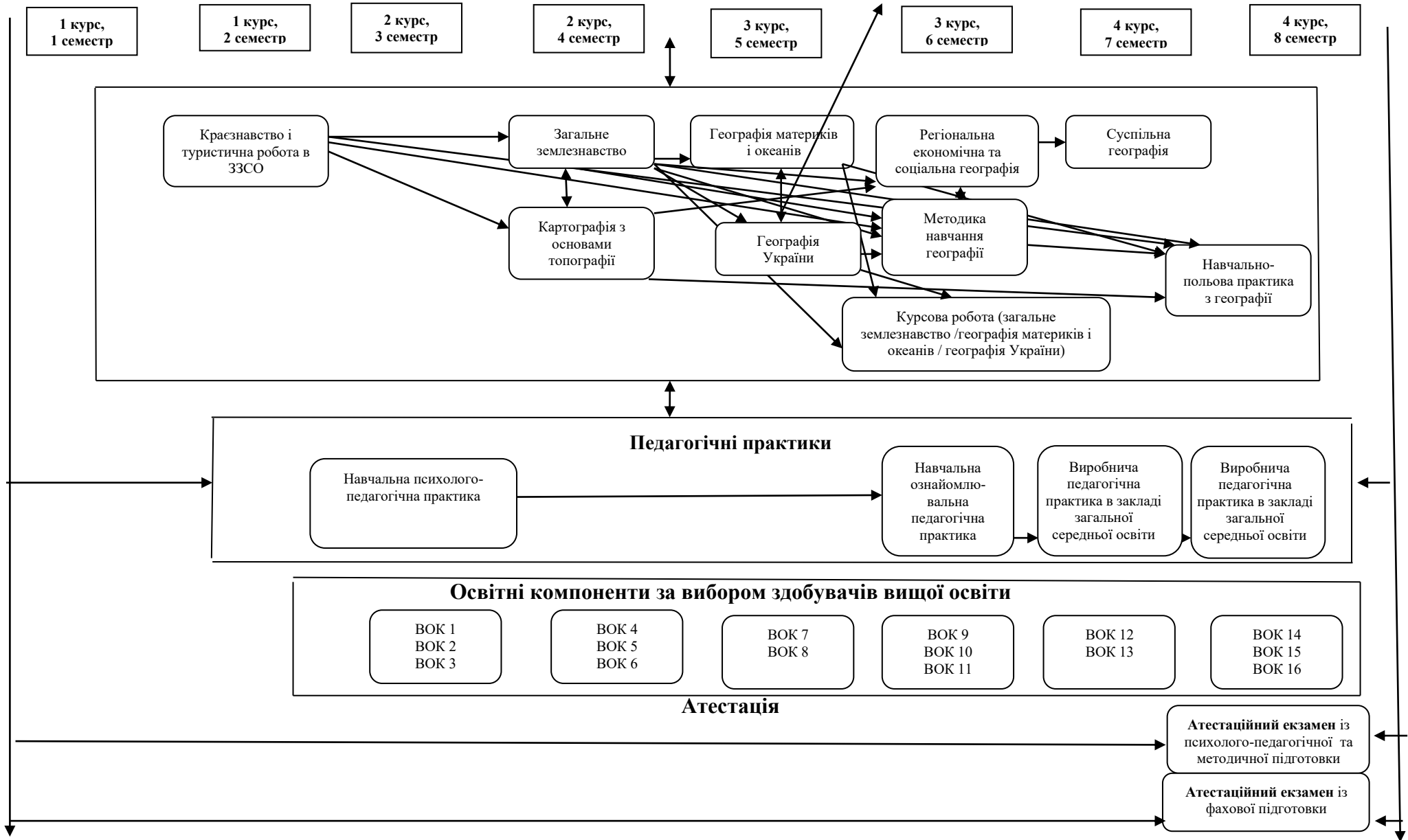
2.1. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми

Шифр за ОПП	Освітні компоненти	Кількість кредитів ЄКТС / навчальних годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти загальної підготовки			
ООК 01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3/90	екзамен
ООК 02	Історія та культура України	5/150	екзамен
ООК 03	Іноземна мова	4/120	залік
ООК 04	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4/120	екзамен
ООК 05	Філософія	3/90	екзамен
ООК 06	Основи громадянського суспільства	3/90	залік
ООК 07	Фізична культура	3/90	залік
Освітні компоненти професійної підготовки			
ООК 08	Психологія	4/120	екзамен
ООК 09	Педагогіка	5/150	екзамен
ООК 10	Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти	3/90	залік
ООК 11	Основи наукових досліджень	3/90	залік
ООК 12	Хімія	3/90	екзамен
ООК 13	Біофізика	3/90	залік
ООК 14	Основи медичних знань і безпека життєдіяльності	3/90	залік
ООК 15	Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі	3/90	залік
ООК 16	Цитологія та гістологія з основами ембріології	3/90	екзамен
ООК 17	Ботаніка	10/300	екзамен, екзамен
ООК 18	Зоологія	8/240	екзамен
ООК 19	Основи здоров'я людини та здоров'язберезувальні технології	3/90	екзамен
ООК 20	Методика навчання біології	5/150	екзамен
ООК 21	Методика навчання інтегрованих курсів природничої освітньої галузі	3/90	екзамен
ООК 22	Методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»	3/90	екзамен
ООК 23	Фізіологія рослин	3/90	екзамен
ООК 24	Мікробіологія та вірусологія	3/90	екзамен
ООК 25	Анатомія людини	3/90	екзамен
ООК 26	Фізіологія людини	3/90	екзамен

ООК 27	Молекулярна біологія та біохімія	3/90	залік
ООК 28	Генетика з основами селекції	5/150	екзамен
ООК 29	Еволюційне вчення	3/90	екзамен
ООК 30	Екологія та охорона природи	3/90	залік
ООК 31	Загальне землезнавство	3/90	екзамен
ООК 32	Географія України	3/90	екзамен
ООК 33	Географія материків і океанів	4/120	екзамен
ООК 34	Суспільна географія	4/120	екзамен
ООК 35	Регіональна економічна та соціальна географія	5/150	екзамен
ООК 36	Методика навчання географії	4/120	екзамен
ООК 37	Картографія та геоінформаційні технології в географії	4/120	екзамен
ООК 38	Краєзнавство і туристична робота в ЗЗСО	4/120	екзамен
	Практика:		
ООК 39.01	навчально-польова практика з ботаніки (морфологія та анатомія рослин) і зоології (безхребетні)	3/90	залік
ООК 39.02	навчально-польова практика з ботаніки (систематика рослин) і зоології (хребетні)	3/90	залік
ООК 39.03	навчальна психолого-педагогічна практика	3/90	залік
ООК 39.04	навчальна ознайомлювальна педагогічна практика	3/90	залік
ООК 39.05	навчально-польова практика з географії	3/90	залік
ООК 39.06	виробнича педагогічна практика в закладі загальної середньої освіти	7,5/225	диф. залік
ООК 39.07	виробнича педагогічна практика в закладі загальної середньої освіти	7,5/225	диф. залік
ООК 40	Курсова робота (ботаніка / зоологія)	1/30	диф. залік
ООК 41	Курсова робота (загальне землезнавство / географія материків і океанів / географія України)	1/30	диф. залік
ООК 42	Курсова робота (методика навчання біології / методика навчання інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» / методика навчання географії)	1/30	диф. залік
ООК 43	Атестація:		
ООК 43.01	Атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки	1,5/45	
ООК 43.02	Атестаційний екзамен із фахової підготовки	1,5/45	
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
Освітні компоненти за вибором здобувачів вищої освіти			
ВОК 01	Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки* / Дисципліна 1	3/90	диф.залік /залік
ВОК 02	Дисципліна 2	3/90	залік
ВОК 03	Дисципліна 3	4/120	залік
ВОК 04	Дисципліна 4	3/90	залік
ВОК 05	Дисципліна 5	3/90	залік
ВОК 06	Дисципліна 6	4/120	залік
ВОК 07	Дисципліна 7	4/120	залік
ВОК 08	Дисципліна 8	4/120	залік
ВОК 09	Дисципліна 9	4/120	залік
ВОК 10	Дисципліна 10	4/120	залік
ВОК 11	Дисципліна 11	4/120	залік

ВОК 12	Дисципліна 12	4/120	залік
ВОК 13	Дисципліна 13	4/120	залік
ВОК 14	Дисципліна 14	4/120	залік
ВОК 15	Дисципліна 15	4/120	залік
ВОК 16	Дисципліна 16	4/120	залік
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН І КРЕДИТІВ ЄКТС ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА		240/7200	

*У межах вибірових освітніх компонентів здобувачі вищої освіти чоловічої статі у 3 семестрі обирають навчальну дисципліну «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» обсягом 3 кредити ЄКТС і формою семестрового контролю диференційований залік. Здобувачі вищої освіти жіночої статі можуть за бажанням обирати навчальну дисципліну «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» або інший освітній компонент із каталогу навчальних дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти (лист Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 р. №1/4893-25 «Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти»)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)» спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), предметної спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснюється у формі двох атестаційних екзаменів (атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки; атестаційний екзамен із фахової підготовки).
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційні екзамени регламентуються освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини. Географія)». Є комплексною перевіркою рівня відповідності сформованих компетентностей випускників, рівня досягнення результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Порядок присвоєння професійної кваліфікації

Освітньо-професійна програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини. Вчитель-бакалавр географії» та розроблена на основі професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. №1225.

Освітньо-професійна програма забезпечує виконання вимог професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», тобто містить усі компетентності та результати навчання, передбачені професійним стандартом, що дає підстави для присвоєння здобувачеві вищої освіти повної професійної кваліфікації.

Присвоєння професійної кваліфікації можливе за таких умов:

- успішне виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти у повному обсязі;
- успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у передбачених освітньою програмою обсягах (30 кредитів ЄКТС);
- проходження атестації (атестаційний екзамен із психолого-педагогічної та методичної підготовки та атестаційний екзамен із фахової підготовки), за результатами якої екзаменаційна комісія встановлює відповідність сформованих компетентностей і результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми. До складу екзаменаційної комісії з метою оцінювання у випускників компетентностей і результатів навчання, передбачених професійним стандартом, передбачено залучення ключових стейкхолдерів – представників роботодавців, фахівців-практиків;
- присвоєння К-ПНУ на підставі рішення екзаменаційної комісії здобувачеві вищої освіти, який успішно виконав освітню програму на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти професійної кваліфікації «Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини. Вчитель-бакалавр географії».

Умови присвоєння професійної кваліфікації в освітній програмі відповідають сформульованим у професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти» вимогам щодо необхідних для виконання професійної діяльності компетентностей і результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені професійним стандартом.

За умови успішного опанування освітньої програми та виконання зазначених у ній умов здобувачеві вищої освіти присвоюють професійну кваліфікацію «Вчитель-бакалавр біології та здоров'я людини. Вчитель-бакалавр географії», яка зазначається в дипломі бакалавра.

За умови невиконання здобувачем вищої освіти умов присвоєння професійної кваліфікації, йому не присвоюється професійна кваліфікація.

